Lietas Nr. C33484514
Lietas arhīva Nr. C-1828-15/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2015.gada 28.jūlijā

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Bāliņa,
ar sekretāri /pers./,
piedaloties atbildētājam /pers. A/,
atklātā tiesas sēdē 2015.gada 14.jūlijā izskatīja civillietu maksātnespējīgās SIA "/nosaukums/" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 28.novembrī maksātnespējīgās SIA "/nosaukums/" administratore /pers. B/ cēlusi Rīgas rajona tiesā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasībā norādīts, ka ar Rīgas rajona tiesas 2014.gada 11.jūlija spriedumu ir pasludināts prasītāja maksātnespējas process un par uzņēmuma maksātnespējas procesa administratori iecelta /pers. B/.

No Uzņēmuma reģistra izziņas izriet, ka atbildētājs no 2012.gada 31.jūlija līdz maksātnespējas pasludināšanas dienai, pildīja sabiedrības valdes locekļa ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi pienākumus.

Administratoram, pārbaudot sabiedrības konta izdrukas, konstatēts, ka atbildētājs no sabiedrības norēķina konta pēc maksātnespējas procesa pasludināšanas, kad sabiedrības pārvaldīšanu veica administrators, tas ir no 11.07.2014. līdz 21.07.2014, ir paņēmis sev naudas līdzekļus par kopējo summu 3950 *euro*, maksājuma mērķī norādot avanss uzņēmuma saimniecības nodrošināšanu, un alga par 2014.gadu.

Atbildētājs 2014.gada 16.jūlijā ir atmaksājis prasītājam 400 *euro* maksājuma mērķī norādot avansa atgriešana.

Līdz ar to no sabiedrības konta pēc maksātnespējas pasludināšanas atbildētājs ir paņēmis sev 3550 *euro*.

Savukārt no konta laika periodā no 14.07.2014. līdz 15.07.2014., atbildētājs ir paņēmis sev (pārskaitījis uz savu kontu) naudas līdzekļus par kopējo summu RUB 16 757,75 jeb 302,75 *euro*, maksājuma mērķī norādot avanss uzņēmuma saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

No minētā izriet, ka atbildētājs pēc sabiedrības pasludināšanas kopā paņēmis sev 3852,75 *euro*.

Administrators 2014.gada 3.septembrī nosūtīja pieprasījumu atbildētājam, lūdzot atmaksāt pēc sabiedrības maksātnespējas procesa pasludināšanas dienas sev pārskaitītos naudas līdzekļus. Prasītāja rīcībā nav dokumenti, ka atbildētājs būtu pārskaitījis naudas līdzekļus atpakaļ prasītājam.

Norāda, ka sabiedrības maksātnespējas procesā ir atzīti kreditoru prasījumu par kopējo summu 170 761,11 *euro* apmērā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja naudas līdzekļus 3852,75 *euro* apmērā; un ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

2015.gada 13.jūlijā no prasītāja pārstāves saņemts iesniegums, kurā norādīts, ka starp pusēm ir saskaņots izlīguma projekts, bet atbildētājs nav iemaksājis izlīguma projektā norādīto summu 500 euro, līdz ar to administratore uztur prasības pieteikumu pilnā apmērā un lūdz izskatīt bez prasītāja pārstāves piedalīšanās.

Tiesa atzīst, ka ir uzskatāms, ka par tiesas sēdi prasītājam ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un 56.[1]pantā noteiktajam.

Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu, ja uz tiesas sēdi nav ieradies, kāds no lietas dalībniekiem, tiesa uzsāk lietas izskatīšanu, ja vien saskaņā ar šā likuma 209. vai 210. pantu nav pamats to atlikt.

Ņemot vērā, pusēm par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktajā kārtībā, tiesa atzīst par iespējamu skatīt lietu bez prasītāja klātbūtnes.

Atbildētājs tiesas sēdē atzīst prasību, par ko parakstās tiesas sēdes protokolā.

Motīvu daļa

Noklausījusies atbildētāja paskaidrojumu un pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā ir noteikts, ka ja atbildētājs pilnībā atzinis prasību, sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies. 2015.gada 14.jūlija tiesas sēdē atbildētājs atzina prasību, par to parakstoties.

Komerclikuma 169.panta pirmā daļa noteic, ka valdes un padomes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam.

Komerclikuma 169.panta otrā daļa paredz, ka valdes un padomes locekļi solidāri atbild par zaudējumiem, ko tie nodarījuši sabiedrībai.

Komerclikuma 169. panta trešajā daļā ir noteikts, ka valdes un padomes locekļi nav solidāri atbildīgi sabiedrībai par nodarītiem zaudējumiem, ja viņš var pierādīt, ka rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks.

Tiesa secina, ka no Komerclikuma 169.panta trešās daļas izriet valdes locekļa vainas prezumpcija, kas vienlaicīgi paredz arī iespēju pierādīt, ka viņš nav vainojams konkrētajā zaudējumā. Katram valdes loceklim ir jāpierāda individuāli, ka viņš savus pienākumus ir pildījis kā krietns un rūpīgs saimnieks. Tādējādi tiesa atzīst, ka pierādīšanas pienākums konkrētās lietas ietvaros balstās uz atbildētāju.

Civillikuma 1646.pants paredz, ka par vieglu neuzmanību atzīstams tās rūpības un čaklības trūkums, kāda vispār jāievēro krietnam un rūpīgam saimniekam. Ņemot vērā, ka Komerclikuma 169. pants paredz, ka valdes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam, kas, ņemot vērā Civillikuma 1646.panta regulējumu, nozīmē, ka valdes loceklis atbild par katru, tai skaitā arī par vieglu neuzmanību.

Tādējādi tiesa secina, ka atbildētājam kā bijušajam prasītāja valdes loceklim jāpierāda, ka tie savā rīcībā nav pielaiduši pat vieglu neuzmanību.

No Civillikuma normām par zaudējumu (Civillikuma 1770.-1792.p.) un Komerclikuma 169.panta izriet, ka zaudējumu atlīdzības prasības apmierināšanai ir vajadzīgi vairāki priekšnoteikumi, proti, personas prettiesiska, vainojama rīcība, zaudējuma esamība un cēloniskais sakars starp

prettiesisko rīcību un zaudējumiem.

Ņemot vērā to, ka Komerclikumā ietvertā krietna un rūpīga saimnieka jēdziens būtiski ietekmē valdes locekļa atbildību, tiesa konstatē, ka ir svarīgi noskaidrot jēdziena „krietns un rūpīgs saimnieks" saturu.

Tiesību doktrīnā norādīti vairāki valdes locekļu pienākumi, kas tiem ir jāievēro, un kas atspoguļo krietna un rūpīga jēdziena saturu. Valdes locekļiem ir jāievēro likums, sabiedrības statūti, valdes locekļiem ir jābūt lojāliem un uzticamiem pret savu sabiedrību, krietna saimnieka rūpības pienākums uzliek valdes loceklim pienākumu sniegt patiesu informāciju, lēmumu pieņemšanas rūpību un komercdarbības riska mazināšanas uzdevumu. (Abramoviča L. Krietna saimnieka rūpības nozīme Komerclikumā. // Jurista Vārds, Nr. 44 (447), 2006. gada 7. novembris.)

Valdes locekļiem ir jābūt lojāliem un uzticamiem pret savu sabiedrību. Valde ir tā kapitālsabiedrības institūcija, kas caur saviem locekļiem vada un pārstāv sabiedrību. Jēdziens „lojāls" krietna saimnieka rūpības ietvaros nozīmē to, ka valdes loceklim ir pienākums rīkoties kapitālsabiedrības interesēs, neatkarīgi no savas personiskās vai citu personu ieinteresētības tieši vai netieši.

Likuma „Par grāmatvedību" 2.pants noteic, ka uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī. Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei. Par grāmatvedības kārtošanu un visu saimnieciskos darījumus apliecinošo dokumentu oriģinālu, kopiju vai datu attēlu saglabāšanu ir atbildīgs uzņēmuma vadītājs, kas kapitālsabiedrības gadījumā ir valde.

Savukārt Likuma „Par grāmatvedību" 7.pants noteic, ka grāmatvedības reģistros izdara ierakstus, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa uzskata par pamatotu prasītāja prasību par naudas līdzekļu 3852,75 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti administratori prasībās, kas celtas to personu labā, kurām pasludināts juridiskās personas maksātnespējas process.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Ievērojot minēto, no atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva par prasības celšanu 388,85 *euro* apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (ar prasības pieteikuma noraksta, tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu) šajā lietā uz sprieduma taisīšanas brīdi ir 7,47 *euro* (lietas 2.lapa).

Ņemot vērā to, ka prasītāja atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, no atbildētāja valsts labā piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 204.[1]pants noteic, ka, taisot spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Atbilstoši *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.panta pirmajai daļai piedzenamās naudas summas konvertējamas no latiem uz *euro*, ievērojot maiņas kursu latu apmaiņai pret *euro* (1 *euro*=0,702804 lati) un minētā panta otrajā daļā noteiktos noapaļošanas principus.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193. un 195.pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu maksātnespējīgai SIA "/nosaukums/", reģistrācijas numurs /numurs/, naudas līdzekļus 3852,75 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 388,85 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,47 *euro*.

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošs dokuments norādītajā termiņā iesniedzams Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese I.Bāliņa